

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 8T/121/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7214011496
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Homzová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7214011496.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Homzovej a sudcov JUDr. Františka Ševčoviča a JUDr. Jaroslava Chleboviča, v trestnej veci proti obžalovanej S. N., pre prečin podvodu formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 221 ods.1, ods.2 Tr. zák., na verejnom zasadnutí konanom dňa 22. septembra 2021, o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 6.10.2020, sp. zn. 8T/121/2014 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods.1 písm. d) Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods.3 Tr. por., s použitím § 285 písm. b) Tr. por. u obžalovaného V. N. aj s použitím § 324 Tr. por. o s l o b o d z u j e obžalovanú S. N., nar. X.X.XXXX v G. G., trvale bytom Y. č. XX a obžalovaného V. N., nar. XX.X.XXXX v H., trvale bytom H., Q. č. X spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Košice II zo dňa 1.12.2014, sp. zn. 4 Pv 843/12 pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin podvodu v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 221 ods.1, ods.2 Tr. zák., ktorého sa mali dopustiť tak, že

po predchádzajúcej dohode obvinená S. N. v presne nezistenom čase v období mesiaca júl až august 2011 v kancelárii spoločnosti H. spol. s r. o., ul. Z. č. XX, H. uzatvorila ústnu dohodu s poškodeným Ing. K. H., bytom H., O. XX, predmetom ktorej bolo poskytnutie pôžičky vo výške 21.850,- eur, na nákup tovaru, ako aj financovanie používania oblečenia značky N. X., včítane dopravy zaplateného tovaru do sídla spoločnosti X. U. F. W.L.L., I. XX, V. XXX, G. XXX, M. S., G., riaditeľom ktorej je obvinený V. N., a ten mal dodaný a zaplatený tovar odpredať a z jeho odpredaja vrátiť pôžičku poškodenému v lehote najneskôr do konca roka 2011, kde V. N. sa v septembri 2011 vrátil späť na Slovensko s tým, že v G. zúri občianska vojna a tovar sa nedá predávať, nakoľko obchody sú pozatvárané, čo nebola pravda, pôžička do dnešnej doby vrátená nebola ani len čiastočne, čím takýmto konaním Ing. K. H., bytom H., O. XX, bola spôsobená celková škoda vo výške 21.850,- eur,

pretože skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods.3 Tr. por. poškodeného Ing. K. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, H., zastúpený splnomocnencom JUDr. A. L. odkazuje s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uznal obžalovaných S. N. a V. N. za vinných z prečinu podvodu v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

po predchádzajúcej dohode, potom ako boli právoplatne rozvedení dňa 18. 5. 2011 kvôli alkoholizmu obžalovaného V. N., obžalovaná S. N. v presne nezistenom čase v mesiacoch júl až august 2011 uzatvorila v H. na ul. Z. č. XX v kancelárii spol. H. spol. s r. o. ústnu dohodu s Ing. K. H. o poskytnutí

finančných prostriedkov na nákup tovaru, financovanie používania obchodnej značky N. X. a úhradu dopravy zakúpeného tovaru do sídla spol. X. U. F. W.I. L., I. XX, V. XXX, G. XXX, M. S. G., ktorej bol, podľa franchisingovej zmluvy o marketingu značky N. X. so spol. N. F. H., XXXX G., Z. u. XX zo dňa 19. 7. 2011, riaditeľom obžalovaný V. N. a generálnym riaditeľom L. X., pričom obžalovaná S. N. sa zaviazala poskytnuté finančné prostriedky vrátiť z odpredaja predmetného tovaru najneskôr do konca r. 2011, čo sa nestalo, pričom sa obžalovaný V. N. vrátil predčasne späť na Slovensko v mesiaci september 2011 s nepravdivým tvrdením, že v G.e je občianska vojna a tá spôsobila zatváranie obchodov a nemožnosť predaja tovaru, ktorý napriek návrhu Ing. K. H. nebol použitý ani len na čiastočnú kompenzáciu záväzku obžalovaných, čím poškodenému Ing. K. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom H., O. č. XX spôsobili škodu vo výške 21 850,00 eur.

Za to okresný súd uložil obžalovanej S. N.ovej podľa § 221 ods. 2, § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j), § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. peňažný trest vo výmere 3 000,00 (tritisíc) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by bol výkon peňažného trestu úmyselne zmarený, ustanovil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) mesiace.

U obžalovaného V. N. podľa § 44 Tr. zák. upustil od uloženia súhrnného trestu podľa § 42 Tr. zákona, pretože trest odňatia slobody v trvaní 2 roky, ktorý bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 4 roky, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 5T 23/2011 zo dňa 7. 12. 2018 pokladal na ochranu spoločnosti a nápravu páchatelia za dostatočný.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obžalovanej S. N.ovej a obžalovanému V.ovi N.ovi uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť škodu vo výške 21 800,00 (dvadsaťjedentisícosemsto) eur poškodenému Ing. K. H., nar. 26. XX. XXXX, bytom H., O. č. XX.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie obžalovaná, ktoré písomne odôvodnila prostredníctvom svojho obhajcu a to tak, že od počiatku trestného konania prostredníctvom svojho obhajcu apelovala na základný princíp trestného práva tzv. „ultima ratio“, a to v tom smere, že poškodený si neuplatnil svoj nárok na náhradu škody „miernejšou formou“ v civilnom konaní a to napriek skutočnosti, že tak urobiť mal a mohol a prvostupňový ani krajský súd sa s touto jej námietkou nijakým spôsobom nevysporiadal. Jedinou zmienkou je v tomto smere konštatácia odvolacieho súdu na str. 5 uznesenia zo dňa 24. 06. 2016, sp. zn. 4 To/47/2016-318, a to konkrétne: „Aplikácia princípu ultima ratio má svoje mantinely a nemožno ju zneužívať v prípadoch, keď ide o závažné excesy zo súkromnoprávných vzťahov.“ Krajský súd sa v podstate obmedzil na toto tvrdenie bez poukazu na konkrétne skutkové okolnosti, ktoré by vylučovali použitie tohto princípu v tejto trestnej veci, bez poukazu na ustálenú judikatúru najvyšších súdnych autorít, či na ustálenú prax a bez poukazu na skutočnosť, či bolo jej konanie v tejto veci tak závažné, že napĺňa znaky skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu. Skutočnosť, či sa v tomto prípade naozaj jedná o „závažný exces zo súkromnoprávných vzťahov“, však nebola podľa jej názoru k dnešnému dňu jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. Právny názor v tomto smere neponúka ani napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zo 06. 10. 2020. V podstate možno skonštatovať, že žiaden z konajúcich súdov (ani orgán činný v trestnom konaní) sa nevysporiadal so skutočnosťou, či táto trestná vec mohla byť vzhľadom na jej charakter prejednaná v civilnom konaní, ak by poškodený riadne a včas uplatnil svoj nárok na náhradu škody. Poškodený mal legitímnu možnosť využiť iné, miernejšie prostriedky právnej ochrany, ktoré mu právny poriadok SR priznáva, napriek tomu neprejavil aktívnu účasť riešiť spor miernejšími prostriedkami, aj keď tak urobiť mal a mohol. Nevyužitie miernejších prostriedkov odôvodnil poškodený vo svojej výpovedi tak: „že si myslel, že to spĺňa podmienky na trestnoprávne konanie, a že mu to poradili právnici.“

Čo sa týka dôkazov vykonaných po zrušení a vrátení veci na nové konanie a rozhodnutie zastáva názor, že zo žiadneho z vykonaných dôkazov nevyplýva (priamo či nepriamo), že naplnila konanie popísané v skutku obžaloby, teda konanie napĺňajúce znaky skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. V tomto smere sa nestotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, tak ako ho prvostupňový súd prezentuje (najmä) na str. 7 predmetného rozsudku. Prvostupňový súd sa v podstate obmedzil iba na všeobecnú konštatáciu, že „na základe výsledkov dokazovania sa žalovaný skutok stal, a spáchali ho obžalovaní, a že konaním popísaným vo výrokovej časti rozsudku naplnili po stránke objektívnej znaky skutkovej podstaty prečinu podvodu, a po stránke subjektívnej konali minimálne vo forme nepriameho úmyslu. Jej aktívnu účasť na skutku konajúci súd odvodzuje z obsahu výpovedí

poškodeného a svedka F. K.. V tomto smere považuje za nevyhnutné dodať, že týmito výpoveďami bola podľa jej názoru preukázaná maximálne skutočnosť, že poškodený uhradil finančnú čiastku vo výške 22.200,- EUR na účet spoločnosti N. F. H.. za tovar (oblečenie). Výpoveď poškodeného je rozporuplná aj v tom, že nie je zrejmé či sa jednalo o pôžičku alebo jeho účasť na podnikaní. Ak by sa aj malo jednať o pôžičku je otázne, z akého dôvodu pri tak vysokej sume poškodený netrval na písomnej forme zmluvy o pôžičke, resp. od nej alebo jej bývalého manžela nepožadoval tzv. uznanie dlhu ako formu zabezpečenia záväzku. Výpoveď poškodeného je rozporuplná aj v iných skutočnostiach, na ktoré viackrát poukazovala v prebiehajúcim konaní (účelovosť pôžičky, komunikácia s mojim bývalým manželom, „spolupodielníctvo“ so svedkom X.m...).

Ak by aj súd neprijal túto argumentáciu, tak podotýka, že samotné podnikanie a s tým spojené bežné činnosti ako napr. účasť na dohodnutých stretnutiach, prevody financií atď., nie sú samé o sebe trestným činom. Je si vedomá skutočnosti, že hodnotenie dôkazov prináleží orgánom činným v trestnom konaní a súdu, a je toho názoru, že výpovede svedkov sa ani v súhrne nedopĺňajú v takom smere, že by bola jej vina jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. Vzhľadom na vyššie uvedené považuje odôvodnenie napadnutého rozsudku za nepostačujúce, nakoľko celé hodnotenie dôkazov, tak ako je uvedené (na str. 7) vyznieva veľmi hypoteticky a nejasne. Rovnako tak aj úvahy, ktorými sa súd spravoval pri hodnotení, nie sú dostatočne konkretizované na to, aby z nich bolo možné vyvodiť záver o jej vine. Na základe takto ustáleného skutkového stavu má za to, že nebolo preukázané, že poškodený jej ako uvádza poskytol „pôžičku“, o to viac nebolo preukázané, že mohla naplniť „podvodné konanie“, ktoré je jej kladené za vinu.

V neposlednom rade poukázala na kontradiktórnosť trestného konania (namietanú aj krajským súdom v uznesení zo dňa 08. 08. 2016), a s tým súvisiacu pasivitu prokurátora okresnej prokuratúry a to v zásade počas celého trestného konania. V tejto súvislosti podotkla, že prokurátor okresnej prokuratúry sa nezúčastnil výsluchu kľúčového svedka L. X.ho dňa 12. 08. 2019. Tento svedok k jej osobe v podstate uviedol, že s ňou nikdy nejednal, taktiež vylúčil spoluprácu s poškodeným K. H. a svedkom F. K.. Má za to, že OČTK a súd sa touto výpoveďou bližšie nezaoberali a to napriek skutočnosti, že objasňuje okolnosti svedčiace v jej prospech, nakoľko svedok výslovne poukazuje na aktívnu účasť jej bývalého manžela na skutku, nie ju. V súvislosti s vyššie uvedeným namieta postup súdu po zrušení rozsudku a vrátení veci na nové prejednanie a rozhodnutie. Prvostupňový súd v podstate sám vykonával celé dokazovanie, čo vzbudzuje pochybnosti o nestrannosti a nezáujatosti konajúceho súdu, a to v tom smere, že uvedený postup „de facto“ pôsobí akoby konajúci súd bol iba na strane prokurátora. Uviedla, že takto vykonaným dokazovaním nie je zachovaná kontradiktórnosť a rovnosť strán konania. Záverom vytkla nedostatočné vysporiadanie sa s námietkou ohľadne uplatnenia princípu „ultima ratio“ v predmetnej trestnej veci; výrok o vine sa opiera o nejasné dôkazy, ktorými nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že spáchala trestný čin spôsobom popísaným v obžalobe; dôkazy si navzájom odporujú, pričom tento rozpor nebol odstránený ani doplnením dokazovania prvostupňovým súdom po zrušení rozsudku a vrátení veci na nové konanie a rozhodnutie; nedostatočné odôvodnenie rozsudku; neunesenie dôkazného bremena zo strany prokurátora, absencia kontradiktórnosti trestného konania a „rovnosti zbraní“.

S poukazom na všetky uvedené skutočnosti, skutkové a právne úvahy navrhla, aby odvolací súd podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol vo veci sám tak, že podľa § 285 písm. c) Tr. por. ju oslobodí spod obžaloby prokurátora, lebo nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný, alternatívne podľa § 321 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K odvolaniu obžalovanej sa prokurátor a splnomocnenec poškodeného nevyjadrili.

Krajský súd na podklade takto podaného odvolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

V predmetnej trestnej veci už krajský súd konal a to 24. júna 2016, kedy na verejnom zasadnutí pod sp. zn. 4To/47/2016 rozhodol tak, že zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že okresný súd v napadnutom rozsudku sa vlastne iba obmedzil na reprodukciu

výpovedí obžalovanej S. Novej, poškodeného Ing. K. H. a prečítanú svedeckú výpoveď F. K.. Odôvodnenie rozsudku prvostupňového súdu nespĺňa zákonné podmienky uvedené v ustanovení § 168 ods. 1 Tr. por., najmä pre nejasnosť a neúplnosť skutkových zistení a tiež fakt, že prvostupňový súd sa nevysporiadal so všetkými skutočnosťami významnými pre rozhodnutie.

Krajský súd poukázal na tú skutočnosť, že okresný súd v procese dokazovania bližšie nezrejmal, akú právnu formu účasti v spoločnosti X. U. F. W.L.L. mal obžalovaný V. N.. Nestačí len prečítať zmluvu medzi veľkoobchodníkom N. F. K.f.t. a distribútorom X. U. F. W.L.L. zastúpenej aj obžalovaným V. N. ako riaditeľom. Prvostupňový súd túto skutočnosť vôbec nevysvetlil, pričom má podstatný význam pre posúdenie zodpovednosti obžalovaného V. N.. Tiež nebolo zrejmé, čo sa stalo s tovarom, za ktorý poškodený faktúru zaplatil, a do G. u bol aj dovezený a prevzatý.

Z prečítanej svedeckej výpovedi F. K. jednoznačne vyplynulo, že obžalovaná S. N. aktívne vystupovala u neho v G. 2 až 3 krát, možno 4 krát a presvedčila aj jeho, že v G. e si chce otvoriť obchod a dodržať obchodné podmienky. Koncom augusta 2011 sa dostavila S. N. s pánom K. H., že pán H. uhradí faktúru, on je finančná garancia. Po uhradení faktúry pánom H. odoslali tovar do G. u. Kto prevzal tovar, svedok nevedel uviesť. Pri ceste do Číny písal p. X. mu, že príde pozrieť predajňu. Zistil, že predajňa bola v hroznom stave, konkrétne v predajni bol obchodným manažérom bezzubý muž pôsobiaci ako alkoholik.

Poškodený Ing. K. H. vypovedal, že to bola práve obžalovaná S. N., ktorá ho navštívila v kancelárii z dôvodu, že spoločnosť jej manžela mala akútny problém, ktorý spočíval v tom, že tovar, ktorý mal byť dodaný do predajne v G. e bol zablokovaný, nakoľko im bolo potrebné doplatiť poslednú časť kúpnej ceny tovaru a osoba, ktorá im mala požičať peniaze na doplatenie, od toho na poslednú chvíľu svoj zámer neuskutočnila. Povedala mu, že predajňu v G. e už majú zriadenú, platili aj nájom, ale nemali tovar, tak na neho naliehala s pôžičkou.

Poškodený povedal, že má vedomosť, že spoločnosť obchodujúca s produktmi Swarovského kryštálu dodala do G. svoj tovar cez obžalovaných, spoločnosť, a záväzok taktiež nie je vyrovnaný.

Záverom k argumentácii obhajoby, že od počiatku táto vec nemala byť predmetom trestného konania, lebo v danom prípade sa jedná o prečin, a tu platí zásada ultima ratio uviedol, že aj aplikácia princípu ultima ratio má svoje mantinely a nemožno ju zneužívať v prípadoch, keď ide o závažné excesy so súkromnoprávnymi vzťahov, ktoré už zjavne vybočujú z rámca bežných súkromnoprávnymi vzťahov, presahujú ich rámec a naplňajú už znaky konkrétnej skutkovej podstaty trestného činu.

Po zrušení veci odvolacím súdom obžalovaná S. N. prehlásila, že je nevinná. Poškodený Ing. K. H. potvrdil, že jednal s obžalovanou S. N.ovou, lebo obžalovanému N.ovi by ani nebol peniaze poskytol na tovar, lebo vedel, že má problémy s alkoholom. Ubezpečila ho však obžalovaná S. N., že majú predajňu v G. e, a tak spolu s obžalovanou S. N.ovou vycestoval do G. a on osobne uhradil faktúru od pána F. K. a listinné dôkazy potvrdzujú výpoveď poškodeného o jeho platbách za tovar spoločnosti N. X. dňa 9.8.2011 v maďarskej banke.

Obžalovaný V. N. nevypovedal v prípravnom konaní a ani na predchádzajúcom hlavnom pojednávaní.

Svedok F. K. vypovedal, že je v Maďarsku majiteľom obchodnej siete s pánskymi odevami zn. N., firma má obchodného partnera aj v H.. Obžalovaní prišli v sprievode tlmočníka a právnik s tým, že majú záujem o ich tovar. Vyjadrili sa, že majú v centre H. obchod, v ktorom sa / ako v rozprávke / objavil pán z G. u a dohodli sa, že tam spoločne otvoria obchod s tovarom zn. N.. Zistil, že nemajú veľké skúsenosti s predajom šatstva. Upozornil ich, že v krajinách arabského zálivu, vzhľadom na poveternostné podmienky, sa ťažko prevádzkujú predajne s ich tovarom. Potom sa odmlčali, asi po 2-3 mesiacoch prišla obžalovaná s tým, že manžel je už v G. e, majú zriadenú predajňu a potrebujú čím skôr tovar, lebo im stúpajú náklady. Uzatvorili zmluvu s firmou X. v G. e a zostavili pre nich základnú kolekciu tovaru, ktorú si neskôr prišli pozrieť a bola doplnená podľa ich požiadavky. Zabezpečili im aj cenovú ponuku na prepravu tovaru z G. do G. u, keďže bolo zrejmé, že so zahraničným obchodom nemajú skúsenosti. Sezónna kolekcia tovaru bola pripravená niekoľko mesiacov, na ich telefonáty zo strany obžalovaných nebola žiadna reakcia. Potom prišla obžalovaná s p. H., ktorý oznámil, že on zaplatí faktúru za tovar. Keď sa tak stalo, podľa dohody odoslali tovar do G. u, objednávku na ďalší tovar už nedostali. Pri jednej služobnej ceste do Číny navštívil s kolegom predmetnú predajňu v G. e. Jej vedúci

bol arab, mal málo zubov a smrdel od alkoholu. Predajňa bola pekne zariadená, v rámci obchodného centra však nebola vhodne situovaná, v inom veľkom obchodnom dome bol väčší nákupný ruch. Svedok nemal vedomosť o tom, že by boli v danom čase v krajine nepokoje.

Svedok L. X. bol na základe uznesenia súdu sp. zn. 8T 121/2014 zo dňa 17. 8. 2019 obmedzený na osobnej slobode podľa § 88 ods. 1 Tr. poriadku na Oddelení hraničnej kontroly PZ Košice- letisko. Službukonajúci sudca Okresného súdu Košice II ho vypočul dňa 12. 8. 2019, následne mu doručil predvolanie na hlavné pojednávanie na deň 12. 9. 2019, na ktoré sa svedok nedostavil. Na tomto hlavnom pojednávaní bola prečítaná výpoveď svedka L. X.ho. Z nej vyplynulo, že sa narodil v r. 1964 v Alžírsku a má trvalé bydlisko v G. na ul. I. č. XX. Za svojho spoločníka označil Y. N., uviedol, že má v H. firmu s názvom N., zdržiava sa aj v cudzine.

S obžalovaným sa zoznámil v jednej z jeho predajní na N., s obžalovanou bol v kontakte dvakrát, raz v jej predajni a raz ho pozvala na večeru k nim domov. Obaja za ním prišli do G.u, kde mal svoju firmu a navrhli, aby tam zriadil predajňu s klenotmi, ktorú bude manažovať obžalovaný. Trvalo to asi 5 mesiacov, zistil, že obžalovaný popíjal, potom odišiel domov na 2 týždne, už sa nevrátil a nechal po sebe neuhradené účty. Dozvedel sa, že má problémy, že sa rozišiel s manželkou. Jeho firma X. U. F. W.I.I. so sídlom v G.e, ktorej bol riaditeľom, sa v r. 2011 zaoberala dovozom potravín a sviečok zo N. a dovozom vody. O spoločnosti N. F. H.. vie len od obžalovaného, ktorý mu povedal, že s ňou jednal, že skontrolujú predajňu v G.e a potom mu dajú zastúpenie. Tovar si zabezpečoval obžalovaný, nevie odkiaľ mal finančné prostriedky. Vylúčil obchodnú spoluprácu s Ing. H. a aj s F. K.. Od obžalovaných nedostal ani dolár, naopak obžalovanému platil všetko, aj letenky na N..

Podľa listinného dôkazu na čl. 123-132 podpísal obžalovaný V. N. a svedok L. X., ako zástupcovia spoločnosti X. U. F. W.L.L. dňa 9. 7. 2011 zmluvu so spol. N. F. H., ktorú zastupoval svedok F. K.. Podpisy sú na zmluve len pri obžalovanom a svedkovi L. X.m.

Podľa správy veľvyslanectva SR v H. zo dňa 14. 10. 2013 bol v G.skom kráľovstve vyhlásený v súvislosti s tzv. arabskou jarou výnimočný stav dňa 14. 3. 2011, ktorý trval do 1. 6. 2011.

Z obsahu spisu Okresného súdu Košice II sp. zn. 28C 79/2009 vyplynulo, že obžalovaná podala dňa 24. 7. 2009 návrh na rozvod manželstva. Za základnú príčinu úplného rozvratu manželstva označila jeho dlhodobý a neúspešne liečený alkoholizmus. Uviedla, že ako alkoholik nemôže zastupovať deti a spravovať ich majetok. Na pojednávaní dňa 11. 4. 2011 obžalovaná za bezprostrednú príčinu rozvratu manželstva označila asi 2-ročnú mimomanželskú známosť obžalovaného. K svojim príjmovým pomerom obžalovaná uviedla, že je účastná v podnikaní ako spoločníčka a konateľka v 3 obchodných spoločnostiach, v ktorých súhrnne dosahuje mesačne príjem vo výške okolo 600,00 eur. Obžalovaný zhodnotil svoj mesačný príjem na sumu okolo 400,00 eur za činnosť konateľa v 2 obchodných spoločnostiach. Manželstvo obžalovaných bolo právoplatne rozvedené dňa 18. 5. 2011.

Okresný súd na základe výsledkov celého dokazovania dospel k záveru, že v prejednávanej veci konali obaja obžalovaní minimálne s vedomím, že vypožičané peniaze nebudú môcť vrátiť poškodenému v dohodnutej lehote. Tento záver oprel o zistené skutočnosti, z ktorých je zrejme, aké podpriemerné boli príjmové pomery obžalovaných iba niekoľko mesiacov pred žalovaným skutkom, čo podporuje aj to, že po nezdare riskantnej obchodnej činnosti v G.e ani v priebehu nasledujúcich rokov až doposiaľ vypožičané peniaze poškodenému nevrátili, pričom sa nejedná o čiastku, ktorá by u obžalovaných na vrchole produktívneho veku / 50 a 49 rokov/ nebola vlastným legálnym príčinením za tak dlhé obdobie neobstarateľná. Uvedené podporuje záver súdu, že obžalovaní konali s úmyslom uviesť poškodeného do omylu a na jeho úkor sa obohatiť. Súd neuveril obrane obžalovanej, že na obstaraní pôžičky nemala žiaden podiel. Bezpečne ju usvedčuje nielen poškodený Ing. P. H. ale aj svedok I. K., ktorých výpovede si vzájomne neodporujú a popisujú jej aktívnu účasť na skutku. Súd venoval značnú pozornosť osobe dôležitého svedka Z. X.ho, ktorý bol aj kľúčovou postavou „ bahrajnského obchodu „ . Súd zhodnotil výpovede svedkov, ktorí dlhoročne poznajú jeho aktivity na N., že sa jedná minimálne o menej úspešného podnikateľa, ktorý sa ale sám prezentuje ako dôležitý hráč na medzinárodnej scéne. Obžalovaní konali zrejme s vidinou „ rozprávkového „ obchodného partnera, ale neboli v podnikaní začiatočníci a mali sa správať obozretnejšie. Už skutočnosť, že sa nepodieľal na financovaní tovaru, ktorý mal byť dodaný do pre nich neznámej a naopak jemu blízkej krajine, mohol byť varovný signál. Napriek tomu, vzhľadom na vlastný nedostatok finančných zdrojov, sa obrátili na poškodeného a bez reálnych záruk prosperity obchodu v G.e a navyiac s rizikom, ktoré predstavovala závislosť

obžalovaného, ho požiadali o pôžičku pod zámienkou, že bude vrátená v priebehu niekoľkých mesiacov, čo sa nestalo. Po predčasnom návrate obžalovaného z G.u obžalovaní poškodeného ohľadne vrátenia pôžičky ďalej zavádzali rôznymi výhovorkami.

Odvolačný súd na rozdiel od prvostupňového súdu dospel k inému záveru, a to k takému, že s poukazom na princíp ultima ratio a subsidiaritu trestnej represie skonštatoval, že nešlo o trestný čin podvodu. Pokiaľ ide o konkrétne skutkové okolnosti prejednávaneho prípadu, krajský súd zrušil rozsudok prvostupňového súdu, pričom dal za pravdu obžalovanej, že samotný poškodený Ing. K. H. bol s ňou v G., keď mu vysvetlila, že jej manžel je v G.e, ale do obchodu nebol dodaný tovar od firmy N. X., a to preto, že chýbali finančné prostriedky. Poškodený Ing. K. H. vložil osobne v G. na účet požadované finančné prostriedky po tom, čo rozprával s F. K., majiteľom obchodnej siete s pánskymi odevami zn. N.. Keď sa tak stalo, podľa dohody odoslali z S. tovar do G.u.

Ak sa poškodený sám, svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, ocitol v situácii, keď v rámci súkromnoprávneho vzťahu pristúpil k neistému obchodu a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám, a to za použitia súkromnoprávných inštrumentov. Poškodený ako účastník súkromnoprávneho vzťahu evidentne nedbal ani v minimálnej miere o zodpovedajúcu ochranu svojich práv a majetkových záujmov, vedel akou osobou je obžalovaný V. N., pričom za tovar v G. poškodený nezaplatil na podnet obžalovaného V. N.. Poškodený si nezabezpečil informácie významné pre rozhodnutie týkajúce sa zaplatenia tovaru zn. N., a sám sa tak vystavil riziku vyplývajúcej z uskutočnenej transakcie. Aj keď postup obžalovaných nebol celkom korektný, bol by ich trestný postih ako druhej strany posudzovanej transakcie evidentným kriminalizovaním súkromnoprávneho vzťahu.

Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický právny štát, je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka súkromnoprávneho vzťahu pri ochrane práv a majetkových záujmov.

Obžalovaní V. N. a S. N. boli obžalovaní pre prečin podvodu v spolupáchateľstve podľa § 20, § 221 ods.1, ods.2 Tr. zák. Rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn. 8T/21/2014 u obžalovaného V. N. nadobudol právoplatnosť dňa 6.10.2020 po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku.

U obžalovaného V. N. odvolací súd použil ustanovenie § 324 Tr. por., podľa ktorého ak je dôvod, na ktorého základe rozhodol odvolací súd v prospech niektorého obžalovaného, na prospech aj ďalšiemu spoluobžalovanému, alebo zúčastnenej osobe, ktorá nepodala odvolanie, rozhodne odvolací súd vždy aj v ich prospech.

Aplikácia princípu ultima ratio v trestnom konaní musí mať isté pravidlá, ktoré nemôžu byť založené na svojoľnom výklade zákona súdom. Z toho vyplýva, že princíp ultima ratio možno aplikovať v rámci trestného konania vždy len v súlade s ustanoveniami Trestného zákona a Trestného poriadku.

Skutková podstata trestného činu podvodu vyžaduje úmyselné zavinenie s tým, že postačuje aj nepriamy úmysel. Úmyselným zavinením páchatel'a musia byť pokryté všetky znaky základnej skutkovej podstaty trestného činu podvodu t.j. konanie (uvedenie iného do omylu, resp. využitie omylu iného), následok (škoda na cudzom majetku a obohatenie páchatel'a alebo iného), ako aj príčinný vzťah medzi konaním a spôsobeným následkom.

Krajský súd v Košiciach oslobodil obžalovaných spod obžaloby s tým, že skutok nie je trestným činom, lebo základná skutková podstata trestného činu podvodu vyžaduje, aby bolo úmyselným zavinením páchatel'a pokryté nielen to, že iného uvádza do omylu alebo využíva iného omyl, ale úmyselným zavinením páchatel'a musí byť pokryté aj to, že takýmto konaním chce spôsobiť na cudzom majetku škodu a zároveň chce seba alebo iného obohatiť.

Posudzovanie možnosti spáchania trestného činu podvodu úzko súvisí s posudzovaním subjektívnej stránky konania páchatel'a, pretože bude vždy nutné dokazovať úmysel páchatel'a v čase pred uzatvorením konkrétnej zmluvy alebo v čase jej uzatvorenia, ktorý je možné zistiť spravidla len z objektívnych okolností každého konkrétneho prípadu.

K naplneniu zákonných znakov subjektívnej stránky trestného činu podvodu sa v prípadoch požičaných finančných prostriedkov vyžaduje, aby bolo preukázané, že páchatel' už v čase pôžičky finančných prostriedkov konal v úmysle požičané finančné prostriedky vôbec nevrátiť, alebo ich nevrátiť v dohodnutej lehote alebo konal aspoň s vedomím, že požičané finančné prostriedky nebude môcť vrátiť.

Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že obžalovaní V. N. a S. N. sa obohatili tým, že využili omyl poškodeného Ing. K. H. a spôsobili tak na jeho majetku škodu vo výške 21.850,- eur.

Poškodeného Ing. K. H. odvolací súd podľa § 288 ods.3 Tr. por., zastúpeného splnomocnencom JUDr. A. L., odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces, pretože ak súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí, odkáže poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.